

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ІМ. Д. ЧИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання X
№ 103 [1115].

• ЧЕТВЕР •

28 СЕРПНЯ 1969 РОКУ
Ціна 2 коп.

РОЗМОВА ПРО ХЛІБ

Секретаріат обкому КП України затвердив тематику проведення прес-конференції для працівників преси, радіо і телебачення на 1969 рік. Найближчим часом перед журналістами області мають виступити партійні і радянські працівники, спеціалісти сільського господарства.

Минулого понеділка з журналістами зустрівся перший секретар обкому КП України М. М. Кобильчак. Він розповів про завдання партійних організацій області в боротьбі за завершення сільськогосподарських робіт, підготовку громадського тваринництва до зими. Значну частину свого виступу на прес-конференції М. М. Кобильчак віддав, зокрема, тому як хлібороби області боролися за високий урожай, за успішне виконання плану продажу хліба державі.

М. М. Кобильчак відповів також на численні запитання журналістів обласних та районних газет, радіо і телебачення.

В роботі прес-конференції взяли участь секретар обкому КП України Н. П. Сухаревська, заступник голови обласного комітету М. І. Куроп'ятник, завідувач сільгоспвідділом обкому КП України Ф. П. Дзядух, начальник обласного управління сільського господарства В. С. Клей, голова обласного об'єднання «Сільгосптехніка» С. П. Стенанов.

Пленум ЦК ЛКСМУ

Комуністична партія, виконуючи заповіді великого Леніна, постійно дбає про підвищення політичної і виробничої активності молоді в боротьбі за перемогу комунізму. Важливу роль в справі ідейного загартовування і політичного виховання юнаків і дівчат, в мобілізації їх зусиль на успішне виконання рішень XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України належить комсомолу, його активу. Від політичної зрілості, діловитості, ініціативи і творчого неспокою кадрів у значній мірі залежить успіх роботи комсомольських організацій.

Про стан і заходи по дальшому поліпшенню роботи комітетів комсомолу по добору, розстановці і вихованню комсомольських кадрів йшла ділова розмова на черговому Пленумі ЦК ЛКСМУ України, який відбувся вчора, 27 серпня. Доводь у цьому питанні зробив перший секретар ЦК ЛКСМУ О. С. Капто.

В доповіді і виступах підкреслювалось, що в роботі з кадрами, як і в усій своїй діяльності, комсомол України дістає постійну допомогу і підтримку з боку партійних організацій. Керуючись ленінськими принципами добору, розстановки і виховання кадрів, спілка молоді України висуну-

ла до керівництва первинними, районними, міськими і обласними організаціями великий загін ідейно загартованих, енергійних працівників. За останні роки майже вдвічі зростає кількість молодих комуністів, які прийшли на комсомольську роботу. Вони принесли в молодіжні колективи партійну діловитість, принципи ідейно-виховної, політичної та організаторської роботи.

На пленумі відзначалось, що до складу комітетів комсомолу стали сміливіше висувати спеціалістів народного господарства, новаторів виробництва, які люблять громадську роботу, добре зарекомендували себе серед молоді, користуються у неї заслуженим авторитетом.

Доповідач і промовці говорили, що в дні всенародної підготовки до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, комітети комсомолу, первинні комсомольські організації виступають ініціаторами багатьох патріотичних починань. Вони очолюють соціалістичне змагання молодих трудівників міст і сіл за дострокове виконання п'ятирічки, подають велику допомогу у впровадженні в народне господарство досягнень науки і техніки, підвищенні ефективності громад-

ського виробництва. Кращі представники молоді беруть активну участь у державному будівництві, розвитку промисловості, сільського господарства, науки і культури.

На пленумі розповідалось про досвід роботи ряду комсомольських організацій. Зокрема на Запорізькому моторобудівному заводі налічується 66 первинних організацій та 215 комсомольських груп, які об'єднують 4,5 тисячі членів ВЛКСМ. Первинні організації та групи очолюють грамотні, з чималим досвідом комсомольської роботи інженери, техніки, робітники. Половина активістів має вищу і середню спеціальну освіту. Кожен другий секретар первинної організації — комуніст. На заводі діє школа комсомольського активу, в якій регулярно навчається понад тисячу чоловік. Більшість комсомольців мають громадські доручення, виконання яких допомагає їм набути навичок організаторської роботи.

Юнаки та дівчата підприємства беруть активну участь у технічній творчості, ведуть наполегливу боротьбу за підвищення продуктивності праці і зниження собівартості продукції, високу якість, надійність та довговічність виробів, готують гідну зустріч ленінському

ювілею. Позитивний досвід роботи з активом мають чимало комітетів Донецької, Запорізької, Волинської, Херсонської та ряду інших областей.

На пленумі йшлося також про істотні недоліки у цій важливій справі. Подекуди питанням добору, розстановки і виховання кадрів не приділяють належної уваги, підмінюють повсякденну роботу з активістами збиранням різного роду анкетних даних, проведенням численних засідань і нарад.

Головне в роботі з кадрами, вказувалось на пленумі, ідейне загартовування комсомольських активістів, перевірка на практиці ділових якостей людей, систематичний контроль за їх діяльністю, предметна допомога в оволодінні мистецтвом політичної і організаторської роботи серед молоді.

Учасники пленуму приділили велику увагу питанням добору, розстановки і виховання кадрів пропагандистів, журналістів, видавців, піонервожатих, працівників культурно-освітніх закладів та фізкультурних організацій.

В первинних комсомольських організаціях республіки починаються звіти і вибори. Належить обрати 62 тисячі секретарів первинних, 245 тисяч — цехових, бригадних, відділкових, факультетських, класних організацій, групкомсоргів, десятки тисяч членів комітетів та бюро ВЛКСМ. Це —

велика й копітка робота. Необхідно подбати, щоб до керівництва комсомольськими організаціями прийшли найдостойніші, щоб з перших днів роботи їм подавалась ділова і кваліфікована допомога.

Пленум приділив велику увагу питанням навчання комсомольських працівників і активістів. В республіці працюють дві з половиною тисячі шкіл комсомольського активу, добре зарекомендували себе постійно діючі семінари, широко практикується проведення табірних зборів на базі туристських, військово-спортивних і піонерських таборів. Протягом минулого року різними формами навчання було охоплено близько 400 тисяч комсомольських працівників і активістів.

Завдання полягає в тому, щоб і надалі вдосконалювати форми й методи навчання комсомольського активу.

Учасники пленуму вказували, що комсомольські організації республіки будуть поліпшувати роботу з кадрами, виховувати юнаків і дівчат переконаними і активними бійцями за торжество комунізму, надавати повсякденну допомогу партійним організаціям в їх великій роботі по перетворенню в життя рішень XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України.

На пленумі виступив член Політбюро, секретар ЦК КП України І. К. Лутак.

В обговореному питанні прийнято розгорнуте рішення.

З АЦІКАВЛЕНА людина могла б подумати: сьогодні ж субота, вихідний день. Чому ж з четвертого цеху Агрегатного заводу чути шум моторів?

Біля верстата з умовним позначенням «четвірка» юрляться молоді токарі. Неважко прочитати захоплення на їх обличчях. Підходжу ближче і я, вже знаючи, що тут працює Павло Громов. Злегка нахмурене від напруги чоло і зосередженість у всьому — у спокійному, націленому на об'єкт погляді, в швидких, але неметушливих рухах. На подвір'ї цеху стоїть святково прибраний стіл, у всьому відно якесь піднесеність. Це зранку зібрався майстер рідця Агрегатного, щоб провести конкурс на кращого молодого токаря заводу. Урочисто вишикувалися хлопці, а праворуч від них соляне жорі — суворі судді майбутнього змагання, очолювані заступником головного інженера заводу Юрієм Григоровичем Хоменком. Голова організаційного комітету, начальник інструментального цеху Максим Якович Голуб оголошує умови змагання. Учасникам конкурсу вручені листи з кресленнями деталей, і група рушає до цеху. Суворе дотримання рівності умов кожного в роботі — розгрівають верстат, — і через кілька хвилин перерву, протягом якої виробовуються машини і освоюється робочі місця, починається власне те, за чим зібрався сюди молоді робітники.

У кожного з учасників — свій секундант, а на столі в цеху сім секундомірів чекають своєї роботи. І, зрозуміло, якщо вони боліють за своїх підопічних, кожному з них захотілося б якнайшвидше зупинити біг маленької стрілки. Та невблаганна, як і повинно бути, рука судді диктує їм свої умови: в початку і закінченні свого розміреного ходу точно наслідувати потужну роботу верстатів.

Таким був початок. А зараз, йдучи просторим, світлим цехом, привидляюся до роботи молодих обранців семи цехів заводу, короткочасно зупиняючись перед кожним. Находо заступник начальника планового відділу заводу Валентин Журило інформує мене про види показників, за якими учасники набиратимуть бали і одержуватимуть оцінки.

Знову мимоволі довше, ніж звичайно, затримуюсь біля «четвірки» Павла Громова. Навіть члени журі не можуть приховати задоволеної усмішки:

— Ого працює хлопець!

ЗНОВУ — ГРОМОВ

Володимир Терещенко, секретар комсомольської організації заводу, розповідає:

— Пашка у нас — молодець! Торік, перемігши своїх друзів-суперників на заводі, він виборов перше місце в змаганнях на кращого токаря міста. А потім ще й на обласному конкурсі мав найкращі показники і залишив позаду себе всіх учасників...

Можливо, Володя говорив би це, говорив би багато про цю звичайну людину і разом з тим визнаного майстра, бо ж є що розказати про нього, та в пригасяючому гуркоті верстата сухо й запитливо клацнув секундомір, ніби звертаючись до Павла, мовляв, тут ми з тобою перші, але це ж не кінець змагання. А господар «четвірки» поправив берет і неважно повернувся до нас, світлячи білозубою, трохи знякволено посмішкою.

Одинадцять хвилин замість двадцяти за порогом! Дійсно, було за що поздоровити Павла. Болізьники оточили його, вітали, хтось вже запитував про щось. І він, знову повернувшись до верстата, пояснював...

Невдовзі після цього від другого верстата сянуло радістю обличчя

РЕПОРТАЖ З ЗАВОДСЬКИХ ЗМАГАНЬ НА КРАЩОГО МОЛОДОГО ТОКАРЯ.

Георгія Остапенка, Перекидаючи з руки в руку ще теплу деталь, він прямував до столу: зупинився ще один секундомір. На кілька хвилин відстав Георгій від Павла Громова і теж переміг норму.

ОДИН за одним кінчали роботу молоді токарі, трохи втомлено посміхалися і, любовно потримавши в руках свій витвір з мегалу, обережно, ніби щось скляне, клали деталь на стіл.

А в кімнаті майстра вже чекає учасників заступник головного технолога заводу Микола Якович Кондров: прийматиме екзамен з теоретичних знань.

Заходить Павло Громов, сідає напроти. Мабуть, кожному знайоме те хвилювання, що зникає тоді, коли відоме запитання. Думки спрямовуються на певну ціль, відразу знаходяться слова. Так було й тут. Рука злегка взяла різець, що лежав на столі. Полесило. Ще запитання, ще. Подано йому свою ручку: запише формули, обчислює. Члени журі задоволені.

Поки журі обчислювало загальну кількість балів кожного з учасників, Павло Громов розповідає мені про свої

перші кроки в професії токаря, з неприємною вдячністю говорить про Володимира Довбню, його першого учителя. Дванадцять років тому слідував старий майстер за роботою шістнадцятирічного хлопчини, допомагав йому.

...Знову урочисто вишикувались молоді учасники, знову члени журі зайняли свої місця за столом, тільки погляди старших вже не суворі. Юрій Григорович Хоменко наголошує:

— В конкурсі молодих токаря Агрегатного заводу, присвяченому 100-річчю з дня народження нашого вождя, Володимира Ілліча Леніна, переміг токарь четвертого цеху Павло Громов. Не багатьо відстав від нього, посівши друге місце, Георгій Остапенко.

Останні слова вже не було чути за схвальними вигуками, оваціями, вітаннями. Хтось запропонував:

— Качати Пашку!
Двом першим «призерам» вручили премії, і кожен з учасників конкурсу був нагороджений знаком «Ударник комуністичної праці».

А. НЕЧИТАЙЛО,
студент КДУ.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

м. Кіровоград.

ДО ПОЧАТКУ зміни залишалося зовсім небагато, і через прохідну котився цілий людський потік.

— Ти, бач, — легенько штовхнула ліктем Люда Павленко, — всі із зошитами.

І в мене, і в неї в руках теж були зошити, трохи пом'яті, як і в інших дівчат, бо працювали над ними не один вечір, гортали не раз в обідню перерву.

Переодягнувшись — і до робочих місць. На цей раз її звернула увагу, що Люба Іванова, наймолодший контролер нашої ділянки, поклала зошит поряд з деталями на столі. А потім і Лора Пашкова, і Валентина Зозуля, Валентина Максимовна... Заневолено подумала: «Невже і в робочий час будуть читати?»

А Лора знову бере крошечку і першу деталь. Зрозуміло, конспект відірне потім, в обідню перерву.

Теж беруть до роботи: визначили якісь деталі. Як грохи повернувся, видно велику об'яву: «Сьогодні — Ленінський залік».

А після зміни, сиди в червоному кутку, квантілися всі.

Кілька місяців тому, на цехових комсомольських зборах, секретар комсомольського бюро цеху Віктор Малавкін запропонував для вивчення на першому етапі заліку праць В. І. Леніна «Державна і революція», «Діяча хвороба лівизни в комунізм», «Що робити?» та «Завдання Спілок молоді».

Наша група контролерів механоскладального цеху № 1 (21 чоловік) вибрала промову В. І. Леніна на III з'їзді РКСМ. Над конспектом працювали самостійно. В консультаціях потреби не було, бо комсомольці групи, за винятком Люби Іванової, всі мають середню та спеціальну середню освіту, майже половина — заочники інститутів. Опрацювали також матеріали

Наради комуністичних і робітничих партій світу, червеного Пленуму ЦК КПРС (1969 р.), переторнули сторінки Статуту ВЛКСМ.

І ось сьогодні — звіт про вивчене, про зроблене.

ЗА ДОВГИМ столом, вкритим кумачем — громадсько-політична комісія, що приймає залік.

— Всі свої, — полегшено говорить Рая Мумига.

Секретар заводського комітету комсомолу Володимир Терещенко гортає записник. Приготував олівця другий секретар міськ-

ти. Ось постави вона повернула робітниця Петрук браковані валіки. Якби не помітила — всьому заводу ганьба. А скільки разів обмірює кожну деталь корпусу водомомни Валя Максимовна, поки виб'є своє клеймо? Своєчасно попередила про брак і однієї нашої фрезерувальниці.

Надієне клеймо і у Раї Мумиги, що перевіряє одну із найскладніших деталей — корпус маслососа. А Люда Журавльова — володар мандату крайого молодого контролера. Взагалі, починаючи з травня, на ділянці різко знизився процент браку. І в цьому немала заслуга контролерів.

Всі — з конспектами

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

кому Юрій Руднев. Спокійною посмішкою зустрічає нас голова комісії, інженер цеху Віктор Федотович Гладкий. Поруч нього, схилившись над столом, інженер ВТК першого механоскладального цеху Іван Пилипович Копонченко вивчає список комсомольців. Секретар комсомольського бюро цеху Віктор Малавкін то закриває, то відкриває том Леніна, видно теж хвилюється.

Першим підходить до комісії Віктор Годлевський. Протягує залікову книжку, одержує питання. А потім розповідає про те, що значить вивчитися комунізму.

— Не лише по книзі вивчитися комунізму заповідав Ленін, — продовжує згодом думку Віктора Тая Васильєва, — а поєднувати теорію з практичним будівництвом...

І вже Лора Пашкова розповідає комісії про трудові діла комсомольців. Про себе каже скудо: «Не допускаю браку».

Скромно каже. А робота клопітлива, вимагає незайнято ува-

слухають відповіді товаришів. Час від часу відчиняються двері, заходять комсомольці з інших ділянок поцікавитись успіхами товаришів.

До столу підходить Тая Дошанська.

— Я вивчала працю Леніна «Що робити?».

Цю працю готувала до заліку також Рая Левів. Студентки-третьюкурсні, вони вибрали значно складніше. До них приєдналась і Люда Павленко, яка в цьому році поступила в Одеську консерваторію.

Голова громадсько-політичної комісії Віктор Федотович Гладкий вручає залікову книжку Любі Івановій — останньому учасниці заліку, і широким подорожжям з успішною ацією першого етапу заліку.

Зрайково залишаємо червоний куток.

Л. ВЕРШИНІНА, робітниця Агрегатного заводу, м. Кіровоград.

П'ЯТИРІЧКУ РУКАМИ МОЛОДИХ НАЙВИЩА ЦИФРА — 1100

У колосній імені Чкалова Голованівського району Надію Суховій по праву називають майстром своєї справи. Молода телятниця добилася значних успіхів у відгодівлі телят. Всі сорок голів молодяка щодня прибавляють у живій вазі 1000—1100 грамів. Телер не найкращі показники в артілі.

У літні телята комсомолки П. Суховій дали 12,5 центи-рив приросту живої ваги. Працює Надія на фермі вже другий рік її заняття й наполегливості в роботі говорять про те, що вона зможе вляти ще вищі рубіжки.

Л. ПОЛІЩУК.

РЕПОРТАЖ

ТУЗЕМЦІ З „ГОЛУБИХ ОЗЕР“

СІМНАДЦЯТИРІЧНИЙ КАПІТАН

Ми на борту теплохода «Сильний».

— Віддять лівий швартовий, — наказує матросу капітан-механік Панченко.

Дизель набрав обертів. Гойдулась палуба. За ілюмінаторами штурвальної рубки побіг зелений лісок.

Десять років тому тут були голі піски, — зауважив Федір Іванович — взяв бінокль. — Але рибалки артілі імені Петровського посадили ліс. Тепер тут піонерський табір «Дружба» та міська човнова станція.

Федоре Івановичу, можна, я поведу теплохода? — запитав чорнявий хлопчина, і помітивши в очах свого вчителя згоду, взявся за штурвал.

Трудова картина життя Федора Панченка розпочалась ще в роки першої п'ятирічки. Та ось в рибарті він уже трудиться понад 14 років. Зранку й до пізнього вечора його теплохід доставляє рибалкам на дальні острови питну воду, пальне, свіжі газети, харч. Щоправда, цього разу вантаж досить незвичайний: розчин, дошки, цегла.

Завдяки ініціативі комсомольців і турботам партійної організації, яку очолює комуніст Машуков, колектив рибалок за рахунок заощаджень артілі взявся спорудити на Воронівському острові будинок. До послуг рибалок буде тут телевізор і магнітофон, бібліотека, червоний куток, буфет та спальні кімнати. Для цього правління виділило понад 30 тисяч карбованців.

Важко перелічити все те, що доводиться робити Федору Івановичу. Зараз будівельний матеріал підвозить, а трапляється щось в морі — тут же піде на порятунок. Стриманий, чуйний, відважний.

...За кормою, ніби розриваний на дві половини, стелився бурун. «Сильний» легко йшов вперед. За штурвалом стояв сімнадцятирічний стержневий Воєка Меташоп. Це десятий юнак, пристрась і любов до моря якому прищеплює Федір Панченко.

СІМ ФУТІВ ПІД КИЛЕМ

Ховаючись у каялах, повз нас пройшов, важко осівши у воду, баркас. — Пробоїна, мабуть? — запитуємо.

— Хтозна, — відповів Федір Іванович і посміхнувся. — Це наш рибалка Юрій Донченко. В рахунок жовтня уже трудиться.

Піймавши засмаглого трудівника у бінокль, тут же переконаємось, що баркас, дійсно, вщерть завантажений рибою.

— Центнерів шість, не менше, — діловито кинув Воєка.

...Вечоріло. Сонце сідало за обрій, коли «Сильний» пришвартувався до острова «Голубих озер».

— Уже давно на вас чекаємо, — сказав шкіпер Микола Миколайович Павлюковський.

Почувши сирену, із верболозу, переганяючи один одного, поспішали баркаси. Кожна ланка намагалась якнайскоріше здати свій рибу. На вагах з'явилися лящі, коропа, добрі судакі. Та ще й які!

— Ну і суд-а-ак! — вигукнула ланковий Микола Вереда.

— Уп'ятьох тягли, — жартівливо кинув передовик промислу Михайло Сергійович Метелик.

Зважили. виявилось понад півтора пуди. Але це не сенсація. На початку серпня при плані один центнер Михайло Сергійович фактично здав за день 10 центнерів добірної риби.

— З ранньої весни і до перших заморозків тут рибалки днюють і ночують, — розповідає шкіпер плавного гуртожитку. Не скаржаться.

І дійсно, нарікати можна було б хіба-що на відсутність сім'ї... Тут все передбачено для праці і культурного відпочинку 50 рибальських ланок. Є на острові склад пального, приміщення для ремонту рибальських сіток, буфет, радіоузел, бібліотека три спальні кімнати, і... електростанція. Все це міститься у баржі. Чисто, охайно, привабливо і трохи романтично. Часті гості цього «салону» рибалки Черкаської та Полтавської областей.

Гарячі, шкарубкі руки, засмагли обличчя, жарти, гостинність і відвертість — все це не тільки подобалось, а навіть зігрівало. І прощатись з трудівниками моря аж ніяк не хотілось. Однак, завантажившись рибою, ми взяли курс у відкритого моря.

— Сім футів вам під килем, — побажав нам шкіпер, махаючи рукою.

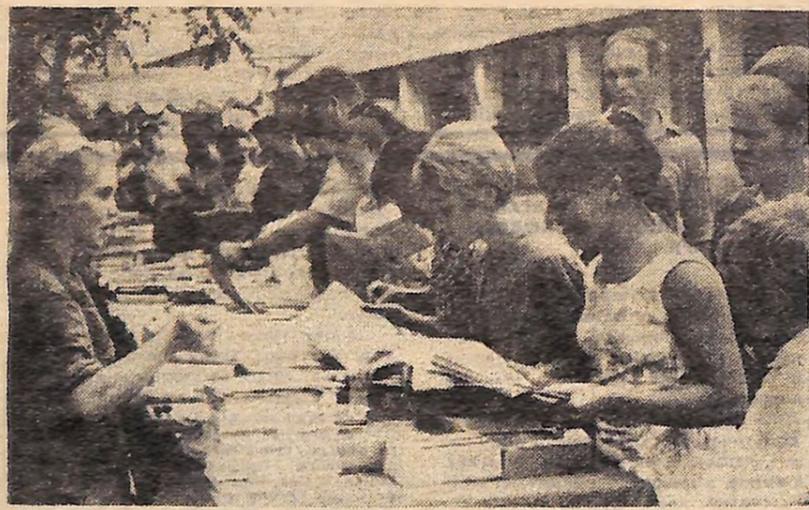
500-Й РЕЙС

У рибалок трудовий день кінчався, а у водія рефрижератора «ОЗ-67 КДВ» Миколи Донченка тільки розпочинався.

Баркас за баркасом підходять до бази. У блокноті рахівника з'являються все нові цифри. Ось вони сягнули за 130. А на день передбачено завданням виловити 82,5 центнери риби. Баркаси везуть і везуть дари моря. Везуть їх Іван Шумейко, Гнат Криничий, Семен Ткач, Олександр Сушенко...

Вантажаться світловодські машини. Тут же підрулює і рефрижератор. На ранок він доставить свіжу рибу мешканцям Кіровограда. І хоч майже щодня один і той же маршрут — Микола Миколайович Донченко задоволений. А сьогодні у нього 500-й рейс...

Е. ЯРУШОК.

Важко пройти повз складний базар, не зупинившись тут. Через кілька днів — початок учебного року, а студентів, школярів, батьків спільна турбота: придбати вчасно учебне приладдя, зошити, підручники.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

КОЛЬОРИ НАСТРОЮ

Толя Козак ще зовсім маленький. Його навіть не видно з-за квітів, що розрослися біля Приютянської середньої школи. Квіти — це перше, що впадає в очі на шляху до школи. Толя не дуже ще й знає, що його чекає у світлих класах. Він зупиняється біля клумб і з цікавістю роздивляється на білокрилих метеликів.

— Дядю, що вони роблять, метелики? — запитав він мене.

Розповів. А потім довідався від нього, що Толя бачить працює на транспортній бригаді, що коли Толя стане дорослим, теж водитиме машини. А поки що! Поки що Толя йде на заняття під-

ШКОЛИ ДО НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

пу. Воно допомогло нам кошатами, будівельними матеріалами.

І це дійсно так. Йдеш і не намілюєшся світлістю класів, коридорів. У шкільній майстерні теж порядок. У чеканні на учнів стоять новенькі верстати. На стелажах безліч столярських інструментів.

Потурбувались господарі школи, щоб добре було й тим, хто проживає в шкільному інтернаті. Заслуга в цьому шкільних технічок Евдокії Куліш, Марії Соколової, Раїси Гордієнко. Це вони майже своїми силами реконструювали одну з кімнат інтернату. Зробили її значно більшою.

На присадибній шкільній ділянці учні виростили добрий урожай овочів, фруктів. Будуть, як кажуть, свої яблука і помідори.

— Ви, мабуть, дивуетесь, — якось сказала Сі-

ма Василіяна, — що в класах у нас немає квітів. Що ж, буде можливість; завітайте на перше вересня і побачите. Справа в тому, що в час кожний учень валітку доглядає квіти вдома. На перше вересня вони принесуть свою працю у всі класи, в кімнату Володимира Ілліча Леніна. І обов'язково по традиції насіння квітів надішлють узбецьким друзям, з якими дружить наша школа.

Зараз у Приютянській десятирічці йдуть останні приготування. Приготування, яким передувала й передус довгий час хороша турбота правління колгоспу, сільської Ради.

Доречно сказати, що ця турбота була виявлена й до інших шкіл, які знаходяться в селах колгоспу.

М. ЛИТВИНЕНКО, с. Приют, Новоукраїнського району.

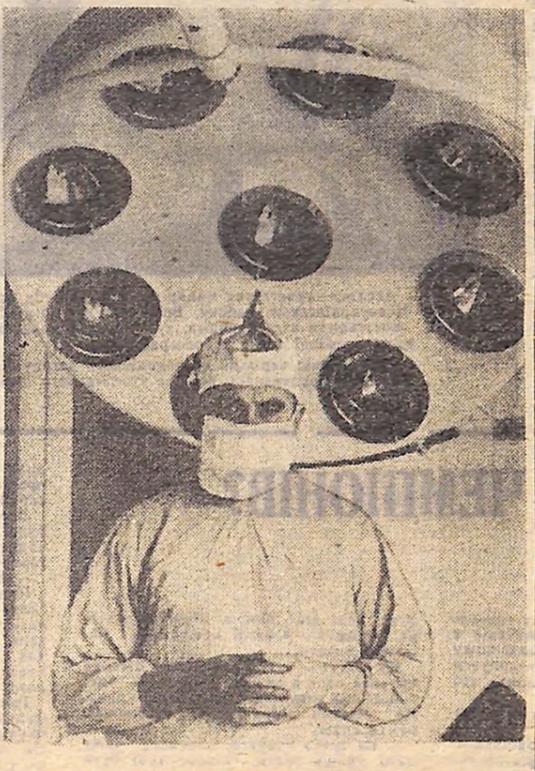
— Ви, мабуть, дивуетесь, — якось сказала Сі-

— З УСПІХОМ, друже! Щастя тобі, здоров'я!
 Всі наперевій тисли руки, я він дякував і лише встигав вставити:
 — Служу... Служу радянському народу... Старшій... Довір'я виправдаю...
 Потім — споглядає, немилушена бесіда... Один з товаришів, колгоспний механік, сказав замислено, немов думав утилою:
 — Хто ж нас гадав про таке? Доктор наук з села Велика Виска...
 Валентин і його ровесники — сільські хлопчачі — все літо лаштували свою емо-те-те-те. Директором став то один, то інший.
 — А я — тракторист, — говорив Валентин. — Виросту — лютчиком буду...
 В дитинстві хлопець захоплювався технікою. Днями щось майстрував в батьковій майстерні. Задрібно погля-

— Вчитись...
 Екстерном складає екзамен за середню школу. Вступає до Одеського медичного інституту. Іде рік... Роки навчання і праці... Праці і навчання... Не легко... Ой як не легко брати рубажі науки! Особливо, коли умови ускладнюються. Старенькі батьки-колгоспники не могли допомогти синові матеріально...
 От, було, прийшли канікули, а їх студент — за працю. В колгоспі... На ремонті школи... В Одеському порту... і так рік... другий... і третій. Наш сільський хлопча стає лікарем. Ми мали нагоду передати всі відзнаки і суверени своєї землі: грамоти, почесні дипломи, численні подяки.
 — А оце — найдорожче... — і Валентин Архипович показав нам частину особистої пошти.
 Наша увага затрималась на одній

яку він наш доктор медичних наук... Це було в нейрохірургічній клініці Московської лікарні № 2 Міністерства шляхів сполучення. Нині нією клінікою завдує Козирев. Була присутня група молодих спеціалістів з різних міст Московської області. Їх особливо цікавила операція Козирева. Дещо по ходу операції пояснював сам Валентин Архипович. Але основну оцінку його праці давав спеціальний медіраціанник.
 — Без перебільшення — оперування головного мозку рівнозначно операції на серці.
 — Практично, — вставив Валентин Архипович, — це складніше. Велика кровотема і трудомісткість робить її особливою...
 — Не можна не погодитись. Ось погляньте на величину пухлин... Як об'єм мозку вона охопила? Її слід усунути, припинити кровотік в кожній судині, пришити кожен нерв...
 ...Операція продовжувалась понад п'ять годин... Ось Валентин Архипович ітхував. А по моему тілу половали мурашки. Він помітив це:
 — Чому хвилюєшся? Уже все... Все благополучно... — А сам витирає холодний піт. І поємикався. За свою лікарську практику, за п'ятнадцять нелегких років праці, Козирев зробив більше тисячі найскладніших операцій. І майже після кожної з них він говорив жадане: благополучно...
 Після складної операції Валентин Архипович сам залишається чергувати в лікарні на всю ніч... І все на ногах. Він вважав: зробити операцію — виконати тільки півсправи. А ось відходити хворого в післяопераційний період — справа далеко складніша... Про це неодноразово твердив і А. А. Архипович. Добрі поради свого вчителя назавжди вибрав в себе його вірний учень.

ЗНАЙОМТЕСЬ: професор КОЗИРЕВ

дав на перших сільських трактористів. А коли зустрічав в селі лютчика, не притримався, біг назирів, проводив до самої хати.
 ...До якого Валентин пішов шестирічним хлопчачком. Батьки, навіщо, не знали про це. Коли вчителька закінчила ознайомлення з учнями, Валентина вона не назвала. Він розплакався і сказав, що з класу не піде.
 — Я хочу вчитись, — запевняв вчительку. — Я вже буюк знаю...
 Він залишився у школі. Восьмий клас закінчив на «відмінно»...
 Рік 1941-й в дитинстві і юності вирівавсь пішшою...
 Валько стає своєю людиною в сім'ї Івана Матвійовича Майстренка, одного з організаторів підпілля. І вміло виконує важливі доручення. Валентин Архипович згадує:
 — Найчастіше ми по звуку чули, чий пролітатиме літак над селом... І майже ніколи не помилялись. Як тільки пролетять наші, ми вже в полі. Олександр Лефтор в один край, Колька Биканов — в другий, я — в третій. І кожен з нас, мабуть, думав, що він — найхитріший... А увечері — листівки і газети наші вже в надійних людей. Про це часто згадував і Валентин Федорівна Майстренко, і Іван Спиридонович Бобринов, і багато інших...
 — Одного разу ми «провалились», — продовжує наш земляк. — Було це влітку 1942-го. Якоюсь дуже багато листівкою і газет скинули наші літаки. Ми — в полі... Аж, глядя, до нас літак наблизився... На ній — Тодосій з Галболого Яру, а з ним — поліцай.
 — Що, спіймалися? — тримув пів. — Ану, подавайте вашу літературу! — Та що ви, — кажу, — ми на лажу проглянули вишпалі...
 — Вам що, повірило? Не бачите — газети? Збирайте, а ми за ними приїдемо! — Вони поїхали, а ми залишили своєму справу. Коли ж ті повернулись, ми їм показали з десяток газет.
 — Де решту поділи? — присікався поліцай.
 — Спалили, — кажу, — Вас довго не було. Ми замерзли, і грілись. — Поліцай став грімати, побосну мене нагам, а потім і каже:
 — Ну, що ж, поїхали. А ви, добуря, не понадайтеся іншим разом! — От, і я зараз думаю, чому він не потягнув нас до начальника?
 ...Тяжкий час... Час випробувань. Скільки хороших людей-підпілляників втратили великовисхідні! Майстренко Іван Матвійович, Жердів Андрій Дмитрович, Спісаренко Микола Миколайович, Матвійко Іван Васильович, Жердів Володимир Федорович, Сагайдак Іван Іванович, Сагайдак Михайло Іванович... Понад сімдесят чоловік таких героїв...
 Рік 1944-й. Валентин Архипович в Радянській Армії. Він — комсомолець, воїн.
 — Тоді то була моя мрія. Серце рвалося... Щоб і зброєю в руках помститись ворогові за все... і за всіх...
 Свою життя він оглядав очима солдата. Він ішов, як визволитель. І не раз востанав перед його очима смерть.
 Мабуть, саме тоді він по-справжньому замислився над метою свого життя... Кінчалась війна. Вісімнадцятирічний воїн запитав: «Ну, а куди ж тепер стелити ти, моя доленько?». І відповідь була одна:

лістівки з Луганська. Її автор хвора П. проректор вибачився, що довго не писала: «Після Вашого переходу в нову лікарню я ніяк не могла встановити Ваше місце знаходження». Почував себе добре... Працюю...
 — Приємно... Не забула, — тепло сказав Валентин Архипович. — Дружина лютчика. Весела, життєрадісна. А ліхо ситало непомітно. Відомий політич... Після операції, як бачите, працюю...
 Валентин Архипович розповідає про свій шлях у нейрохірургію:
 — Це було в 1955 році... Я вирішив вступати в аспірантуру в Ленінграді. Все було вирішено. Зібрав свої пожитки... І раптом — випадок. Прочитав лист і замислився...
 А замисливсь було чого. Козирева В. А. запрошували в ординатуру інституту нейрохірургії АМН ім. Бурденка, як дипломанта з підпілля...
 Пройшов в Ленінград він зупинився в Москві.
 Засновник вітчизняної нейрохірургії академік Бурденко не асигує детально розробити основи цієї науки. Та й взагалі чи ж можливо було це? Ажже людський мозок — це 11-15 мільярдів клітин.
 Та послідовник великого хірурга жив... Двох з них і зустрів, вичував у велику науку, молодий лікар. Це були директор інституту Б. Г. Егоров і завідувач кафедри Андрій Андрійович Архипович. Останній став добрим вчителем, великим другом і вихователем свого молодого колеги.
 Цікава це людина. Його праці лікував О. С. Пушкіна. Під керівництвом А. А. Архиповича Козирев новітньо сформувалась не тільки як лікар-нейрохірург, вчений, а й як людина. Людина добра, чуйна, проста...
 Перша наукова праця Козирева «Краніостеноза». За неї в 1960 році йому присвоєно звання кандидата медичних наук. Описані і більшість першотвірних під час захисту дисертації одностайно опинили її як докторську. А на першій сторінці книжки читаємо: «Присвоєно свою працю моему дорогому вчителю заслуженому дичу науки професору А. А. Архипову»...
 ...Наш туристський поїзд, що здійснював востані 1968 року поїздку по містах стародавнього Русі, зупинився в Вітебському вокзалі Ленінграда. Наш зустрівся цікавий діалог. Пенсіонер, батько дев'яти дітей, Пережив блокаду... На диво гоїркий, життєрадісний. Дізнавшись, що ми з України, дідаусь згодився стати нашим тілом.
 — Ніколи не забуду Кіровоград, — сійнувши очима, сказав. І повідав історію.
 ...11 років пролежала його дочка. Місцеві лікарі і дізнаючі встановили правдиво, а на операцію не зважувались. «Серце», — говорили. — Серце може пізнести...
 ...І от один товариш, побувавши в Москві, почував про лікаря Козирева.
 — Чудеса, — говорив. — Підіймає на ноги отакіх, як твоя. Та хіба тільки це? Працює над оживленням мозку в стані клінічної смерті... І ми поїхали в Москву. Виявляється, є такий Козирев. Вислухав нас, а потім:
 — Можемо госпіталізувати, — сказав. А через чотири тижні приїхала дочка додому. Здорово.
 Автору цих рядків погаладило бути присутнім під час однієї з операцій.

Тиснувало. А він задоволений, ці на що не скаржиться... Все добре...
 А квартира, виявляється, була досить вдала. Вона виходила... Скільки було випадків, коли він прибігав: «Біла!» і Валентин Архипович поспішав на виклик. Жодного випадку не було, щоб пам'янки.
 — Чудні! Приїхав Козирев, — томпоті одностайно.
 А він для всіх знаходив час. З кожним поговорити. Вислухав, вичислив рецепт, сказав тепле слово...
 В окремих випадках, коли ставалося серйозно, він запрошував...
 — Приїждіть в Москву... Допоможемо...
 Рік 1968-й. Весна. Трапився Козирев — доктор медичних наук. Не часто такі вісті приходили у Велику Виску... Та тому вони й раділи. Висота науки і її екзистенційні уривки і термістичні програми взята. Її подідав наш славний земляк.
 Крім докторської дисертації, Козирев — автор книги «Доля за хворими з порушенням головного і спинного мозку» та більше 80 друкованих наукових праць... Велику роботу вже привів молодий вчений...
 Перед нами дисертація «Розширення дихання при пухлинах головного мозку» (патогенез, клініка, лікування і профілактика). Виключно актуальна тема сучасної нейрохірургії, блискуче розроблена автором. Дисертацію високо оцінили видатні наукові авторитети: заслужений дичу науки академік, професор Б. Г. Егоров, доктор медичних наук, професор О. Д. Калюшка, доктор медичних наук Г. Г. Антанділов та багато інших...
 Захист дисертації відбувся на раді інституту хірургії ім. А. В. Вишневського АМН СРСР. Подала — велика суперечності, боротьба думок... Успіх... А він, вичував в колі своїх колег і друзів, думав над іншим. Перед ним вставали нові проблеми, нові актуальні, може, ще більш серйозні і важливі теми.
 В Москві створено нову спеціальну лікарню Міністерства шляхів сполучення. Борис Григорович Егоров, колишній директор інституту нейрохірургії Академії Медичних наук, відомий академік, радить начальнику цієї лікарні А. А. Сергєєву на посаду завідуючого клінікою нейрохірургії молодого вченого Козирева. В цій клініці нам і довелося побувати на операції...
 Нас схилював такий, ніби немовитий, факт. В нову лікарню разом із своїм лікарем перейшли в інституту, де раніше працював Козирев, п'ятеро медсестер, два кандидати медичних наук і два лікарі-нейрохірурга.
 На прощання запитав:
 — Ну, а яка ваша думка про легенду? Оживлення?
 — Про легенду? Реалізацію? Це — асика перспективна... Люди нам вірять, чекають. А це доброз'язу. Тому «Оживлення мозку в стані клінічної смерті людини» — сьогодні нам не дегенда, а жива проблема. Над цим, по суті, ми давно працюємо. Над цим варто працювати!...
 М. КОЛЕСНИК.

...Тоді то була моя мрія. Серце рвалося... Щоб і зброєю в руках помститись ворогові за все... і за всіх...
 Свою життя він оглядав очима солдата. Він ішов, як визволитель. І не раз востанав перед його очима смерть.
 Мабуть, саме тоді він по-справжньому замислився над метою свого життя... Кінчалась війна. Вісімнадцятирічний воїн запитав: «Ну, а куди ж тепер стелити ти, моя доленько?». І відповідь була одна:

лістівки з Луганська. Її автор хвора П. проректор вибачився, що довго не писала: «Після Вашого переходу в нову лікарню я ніяк не могла встановити Ваше місце знаходження». Почував себе добре... Працюю...
 — Приємно... Не забула, — тепло сказав Валентин Архипович. — Дружина лютчика. Весела, життєрадісна. А ліхо ситало непомітно. Відомий політич... Після операції, як бачите, працюю...
 Валентин Архипович розповідає про свій шлях у нейрохірургію:
 — Це було в 1955 році... Я вирішив вступати в аспірантуру в Ленінграді. Все було вирішено. Зібрав свої пожитки... І раптом — випадок. Прочитав лист і замислився...
 А замисливсь було чого. Козирева В. А. запрошували в ординатуру інституту нейрохірургії АМН ім. Бурденка, як дипломанта з підпілля...
 Пройшов в Ленінград він зупинився в Москві.
 Засновник вітчизняної нейрохірургії академік Бурденко не асигує детально розробити основи цієї науки. Та й взагалі чи ж можливо було це? Ажже людський мозок — це 11-15 мільярдів клітин.
 Та послідовник великого хірурга жив... Двох з них і зустрів, вичував у велику науку, молодий лікар. Це були директор інституту Б. Г. Егоров і завідувач кафедри Андрій Андрійович Архипович. Останній став добрим вчителем, великим другом і вихователем свого молодого колеги.
 Цікава це людина. Його праці лікував О. С. Пушкіна. Під керівництвом А. А. Архиповича Козирев новітньо сформувалась не тільки як лікар-нейрохірург, вчений, а й як людина. Людина добра, чуйна, проста...
 Перша наукова праця Козирева «Краніостеноза». За неї в 1960 році йому присвоєно звання кандидата медичних наук. Описані і більшість першотвірних під час захисту дисертації одностайно опинили її як докторську. А на першій сторінці книжки читаємо: «Присвоєно свою працю моему дорогому вчителю заслуженому дичу науки професору А. А. Архипову»...
 ...Наш туристський поїзд, що здійснював востані 1968 року поїздку по містах стародавнього Русі, зупинився в Вітебському вокзалі Ленінграда. Наш зустрівся цікавий діалог. Пенсіонер, батько дев'яти дітей, Пережив блокаду... На диво гоїркий, життєрадісний. Дізнавшись, що ми з України, дідаусь згодився стати нашим тілом.
 — Ніколи не забуду Кіровоград, — сійнувши очима, сказав. І повідав історію.
 ...11 років пролежала його дочка. Місцеві лікарі і дізнаючі встановили правдиво, а на операцію не зважувались. «Серце», — говорили. — Серце може пізнести...
 ...І от один товариш, побувавши в Москві, почував про лікаря Козирева.
 — Чудеса, — говорив. — Підіймає на ноги отакіх, як твоя. Та хіба тільки це? Працює над оживленням мозку в стані клінічної смерті... І ми поїхали в Москву. Виявляється, є такий Козирев. Вислухав нас, а потім:
 — Можемо госпіталізувати, — сказав. А через чотири тижні приїхала дочка додому. Здорово.
 Автору цих рядків погаладило бути присутнім під час однієї з операцій.

Тиснувало. А він задоволений, ці на що не скаржиться... Все добре...
 А квартира, виявляється, була досить вдала. Вона виходила... Скільки було випадків, коли він прибігав: «Біла!» і Валентин Архипович поспішав на виклик. Жодного випадку не було, щоб пам'янки.
 — Чудні! Приїхав Козирев, — томпоті одностайно.
 А він для всіх знаходив час. З кожним поговорити. Вислухав, вичислив рецепт, сказав тепле слово...
 В окремих випадках, коли ставалося серйозно, він запрошував...
 — Приїждіть в Москву... Допоможемо...
 Рік 1968-й. Весна. Трапився Козирев — доктор медичних наук. Не часто такі вісті приходили у Велику Виску... Та тому вони й раділи. Висота науки і її екзистенційні уривки і термістичні програми взята. Її подідав наш славний земляк.
 Крім докторської дисертації, Козирев — автор книги «Доля за хворими з порушенням головного і спинного мозку» та більше 80 друкованих наукових праць... Велику роботу вже привів молодий вчений...
 Перед нами дисертація «Розширення дихання при пухлинах головного мозку» (патогенез, клініка, лікування і профілактика). Виключно актуальна тема сучасної нейрохірургії, блискуче розроблена автором. Дисертацію високо оцінили видатні наукові авторитети: заслужений дичу науки академік, професор Б. Г. Егоров, доктор медичних наук, професор О. Д. Калюшка, доктор медичних наук Г. Г. Антанділов та багато інших...
 Захист дисертації відбувся на раді інституту хірургії ім. А. В. Вишневського АМН СРСР. Подала — велика суперечності, боротьба думок... Успіх... А він, вичував в колі своїх колег і друзів, думав над іншим. Перед ним вставали нові проблеми, нові актуальні, може, ще більш серйозні і важливі теми.
 В Москві створено нову спеціальну лікарню Міністерства шляхів сполучення. Борис Григорович Егоров, колишній директор інституту нейрохірургії Академії Медичних наук, відомий академік, радить начальнику цієї лікарні А. А. Сергєєву на посаду завідуючого клінікою нейрохірургії молодого вченого Козирева. В цій клініці нам і довелося побувати на операції...
 Нас схилював такий, ніби немовитий, факт. В нову лікарню разом із своїм лікарем перейшли в інституту, де раніше працював Козирев, п'ятеро медсестер, два кандидати медичних наук і два лікарі-нейрохірурга.
 На прощання запитав:
 — Ну, а яка ваша думка про легенду? Оживлення?
 — Про легенду? Реалізацію? Це — асика перспективна... Люди нам вірять, чекають. А це доброз'язу. Тому «Оживлення мозку в стані клінічної смерті людини» — сьогодні нам не дегенда, а жива проблема. Над цим, по суті, ми давно працюємо. Над цим варто працювати!...
 М. КОЛЕСНИК.

...Тоді то була моя мрія. Серце рвалося... Щоб і зброєю в руках помститись ворогові за все... і за всіх...
 Свою життя він оглядав очима солдата. Він ішов, як визволитель. І не раз востанав перед його очима смерть.
 Мабуть, саме тоді він по-справжньому замислився над метою свого життя... Кінчалась війна. Вісімнадцятирічний воїн запитав: «Ну, а куди ж тепер стелити ти, моя доленько?». І відповідь була одна:

лістівки з Луганська. Її автор хвора П. проректор вибачився, що довго не писала: «Після Вашого переходу в нову лікарню я ніяк не могла встановити Ваше місце знаходження». Почував себе добре... Працюю...
 — Приємно... Не забула, — тепло сказав Валентин Архипович. — Дружина лютчика. Весела, життєрадісна. А ліхо ситало непомітно. Відомий політич... Після операції, як бачите, працюю...
 Валентин Архипович розповідає про свій шлях у нейрохірургію:
 — Це було в 1955 році... Я вирішив вступати в аспірантуру в Ленінграді. Все було вирішено. Зібрав свої пожитки... І раптом — випадок. Прочитав лист і замислився...
 А замисливсь було чого. Козирева В. А. запрошували в ординатуру інституту нейрохірургії АМН ім. Бурденка, як дипломанта з підпілля...
 Пройшов в Ленінград він зупинився в Москві.
 Засновник вітчизняної нейрохірургії академік Бурденко не асигує детально розробити основи цієї науки. Та й взагалі чи ж можливо було це? Ажже людський мозок — це 11-15 мільярдів клітин.
 Та послідовник великого хірурга жив... Двох з них і зустрів, вичував у велику науку, молодий лікар. Це були директор інституту Б. Г. Егоров і завідувач кафедри Андрій Андрійович Архипович. Останній став добрим вчителем, великим другом і вихователем свого молодого колеги.
 Цікава це людина. Його праці лікував О. С. Пушкіна. Під керівництвом А. А. Архиповича Козирев новітньо сформувалась не тільки як лікар-нейрохірург, вчений, а й як людина. Людина добра, чуйна, проста...
 Перша наукова праця Козирева «Краніостеноза». За неї в 1960 році йому присвоєно звання кандидата медичних наук. Описані і більшість першотвірних під час захисту дисертації одностайно опинили її як докторську. А на першій сторінці книжки читаємо: «Присвоєно свою працю моему дорогому вчителю заслуженому дичу науки професору А. А. Архипову»...
 ...Наш туристський поїзд, що здійснював востані 1968 року поїздку по містах стародавнього Русі, зупинився в Вітебському вокзалі Ленінграда. Наш зустрівся цікавий діалог. Пенсіонер, батько дев'яти дітей, Пережив блокаду... На диво гоїркий, життєрадісний. Дізнавшись, що ми з України, дідаусь згодився стати нашим тілом.
 — Ніколи не забуду Кіровоград, — сійнувши очима, сказав. І повідав історію.
 ...11 років пролежала його дочка. Місцеві лікарі і дізнаючі встановили правдиво, а на операцію не зважувались. «Серце», — говорили. — Серце може пізнести...
 ...І от один товариш, побувавши в Москві, почував про лікаря Козирева.
 — Чудеса, — говорив. — Підіймає на ноги отакіх, як твоя. Та хіба тільки це? Працює над оживленням мозку в стані клінічної смерті... І ми поїхали в Москву. Виявляється, є такий Козирев. Вислухав нас, а потім:
 — Можемо госпіталізувати, — сказав. А через чотири тижні приїхала дочка додому. Здорово.
 Автору цих рядків погаладило бути присутнім під час однієї з операцій.

Тиснувало. А він задоволений, ці на що не скаржиться... Все добре...
 А квартира, виявляється, була досить вдала. Вона виходила... Скільки було випадків, коли він прибігав: «Біла!» і Валентин Архипович поспішав на виклик. Жодного випадку не було, щоб пам'янки.
 — Чудні! Приїхав Козирев, — томпоті одностайно.
 А він для всіх знаходив час. З кожним поговорити. Вислухав, вичислив рецепт, сказав тепле слово...
 В окремих випадках, коли ставалося серйозно, він запрошував...
 — Приїждіть в Москву... Допоможемо...
 Рік 1968-й. Весна. Трапився Козирев — доктор медичних наук. Не часто такі вісті приходили у Велику Виску... Та тому вони й раділи. Висота науки і її екзистенційні уривки і термістичні програми взята. Її подідав наш славний земляк.
 Крім докторської дисертації, Козирев — автор книги «Доля за хворими з порушенням головного і спинного мозку» та більше 80 друкованих наукових праць... Велику роботу вже привів молодий вчений...
 Перед нами дисертація «Розширення дихання при пухлинах головного мозку» (патогенез, клініка, лікування і профілактика). Виключно актуальна тема сучасної нейрохірургії, блискуче розроблена автором. Дисертацію високо оцінили видатні наукові авторитети: заслужений дичу науки академік, професор Б. Г. Егоров, доктор медичних наук, професор О. Д. Калюшка, доктор медичних наук Г. Г. Антанділов та багато інших...
 Захист дисертації відбувся на раді інституту хірургії ім. А. В. Вишневського АМН СРСР. Подала — велика суперечності, боротьба думок... Успіх... А він, вичував в колі своїх колег і друзів, думав над іншим. Перед ним вставали нові проблеми, нові актуальні, може, ще більш серйозні і важливі теми.
 В Москві створено нову спеціальну лікарню Міністерства шляхів сполучення. Борис Григорович Егоров, колишній директор інституту нейрохірургії Академії Медичних наук, відомий академік, радить начальнику цієї лікарні А. А. Сергєєву на посаду завідуючого клінікою нейрохірургії молодого вченого Козирева. В цій клініці нам і довелося побувати на операції...
 Нас схилював такий, ніби немовитий, факт. В нову лікарню разом із своїм лікарем перейшли в інституту, де раніше працював Козирев, п'ятеро медсестер, два кандидати медичних наук і два лікарі-нейрохірурга.
 На прощання запитав:
 — Ну, а яка ваша думка про легенду? Оживлення?
 — Про легенду? Реалізацію? Це — асика перспективна... Люди нам вірять, чекають. А це доброз'язу. Тому «Оживлення мозку в стані клінічної смерті людини» — сьогодні нам не дегенда, а жива проблема. Над цим, по суті, ми давно працюємо. Над цим варто працювати!...
 М. КОЛЕСНИК.

...Тоді то була моя мрія. Серце рвалося... Щоб і зброєю в руках помститись ворогові за все... і за всіх...
 Свою життя він оглядав очима солдата. Він ішов, як визволитель. І не раз востанав перед його очима смерть.
 Мабуть, саме тоді він по-справжньому замислився над метою свого життя... Кінчалась війна. Вісімнадцятирічний воїн запитав: «Ну, а куди ж тепер стелити ти, моя доленько?». І відповідь була одна:

лістівки з Луганська. Її автор хвора П. проректор вибачився, що довго не писала: «Після Вашого переходу в нову лікарню я ніяк не могла встановити Ваше місце знаходження». Почував себе добре... Працюю...
 — Приємно... Не забула, — тепло сказав Валентин Архипович. — Дружина лютчика. Весела, життєрадісна. А ліхо ситало непомітно. Відомий політич... Після операції, як бачите, працюю...
 Валентин Архипович розповідає про свій шлях у нейрохірургію:
 — Це було в 1955 році... Я вирішив вступати в аспірантуру в Ленінграді. Все було вирішено. Зібрав свої пожитки... І раптом — випадок. Прочитав лист і замислився...
 А замисливсь було чого. Козирева В. А. запрошували в ординатуру інституту нейрохірургії АМН ім. Бурденка, як дипломанта з підпілля...
 Пройшов в Ленінград він зупинився в Москві.
 Засновник вітчизняної нейрохірургії академік Бурденко не асигує детально розробити основи цієї науки. Та й взагалі чи ж можливо було це? Ажже людський мозок — це 11-15 мільярдів клітин.
 Та послідовник великого хірурга жив... Двох з них і зустрів, вичував у велику науку, молодий лікар. Це були директор інституту Б. Г. Егоров і завідувач кафедри Андрій Андрійович Архипович. Останній став добрим вчителем, великим другом і вихователем свого молодого колеги.
 Цікава це людина. Його праці лікував О. С. Пушкіна. Під керівництвом А. А. Архиповича Козирев новітньо сформувалась не тільки як лікар-нейрохірург, вчений, а й як людина. Людина добра, чуйна, проста...
 Перша наукова праця Козирева «Краніостеноза». За неї в 1960 році йому присвоєно звання кандидата медичних наук. Описані і більшість першотвірних під час захисту дисертації одностайно опинили її як докторську. А на першій сторінці книжки читаємо: «Присвоєно свою працю моему дорогому вчителю заслуженому дичу науки професору А. А. Архипову»...
 ...Наш туристський поїзд, що здійснював востані 1968 року поїздку по містах стародавнього Русі, зупинився в Вітебському вокзалі Ленінграда. Наш зустрівся цікавий діалог. Пенсіонер, батько дев'яти дітей, Пережив блокаду... На диво гоїркий, життєрадісний. Дізнавшись, що ми з України, дідаусь згодився стати нашим тілом.
 — Ніколи не забуду Кіровоград, — сійнувши очима, сказав. І повідав історію.
 ...11 років пролежала його дочка. Місцеві лікарі і дізнаючі встановили правдиво, а на операцію не зважувались. «Серце», — говорили. — Серце може пізнести...
 ...І от один товариш, побувавши в Москві, почував про лікаря Козирева.
 — Чудеса, — говорив. — Підіймає на ноги отакіх, як твоя. Та хіба тільки це? Працює над оживленням мозку в стані клінічної смерті... І ми поїхали в Москву. Виявляється, є такий Козирев. Вислухав нас, а потім:
 — Можемо госпіталізувати, — сказав. А через чотири тижні приїхала дочка додому. Здорово.
 Автору цих рядків погаладило бути присутнім під час однієї з операцій.

Тиснувало. А він задоволений, ці на що не скаржиться... Все добре...
 А квартира, виявляється, була досить вдала. Вона виходила... Скільки було випадків, коли він прибігав: «Біла!» і Валентин Архипович поспішав на виклик. Жодного випадку не було, щоб пам'янки.
 — Чудні! Приїхав Козирев, — томпоті одностайно.
 А він для всіх знаходив час. З кожним поговорити. Вислухав, вичислив рецепт, сказав тепле слово...
 В окремих випадках, коли ставалося серйозно, він запрошував...
 — Приїждіть в Москву... Допоможемо...
 Рік 1968-й. Весна. Трапився Козирев — доктор медичних наук. Не часто такі вісті приходили у Велику Виску... Та тому вони й раділи. Висота науки і її екзистенційні уривки і термістичні програми взята. Її подідав наш славний земляк.
 Крім докторської дисертації, Козирев — автор книги «Доля за хворими з порушенням головного і спинного мозку» та більше 80 друкованих наукових праць... Велику роботу вже привів молодий вчений...
 Перед нами дисертація «Розширення дихання при пухлинах головного мозку» (патогенез, клініка, лікування і профілактика). Виключно актуальна тема сучасної нейрохірургії, блискуче розроблена автором. Дисертацію високо оцінили видатні наукові авторитети: заслужений дичу науки академік, професор Б. Г. Егоров, доктор медичних наук, професор О. Д. Калюшка, доктор медичних наук Г. Г. Антанділов та багато інших...
 Захист дисертації відбувся на раді інституту хірургії ім. А. В. Вишневського АМН СРСР. Подала — велика суперечності, боротьба думок... Успіх... А він, вичував в колі своїх колег і друзів, думав над іншим. Перед ним вставали нові проблеми, нові актуальні, може, ще більш серйозні і важливі теми.
 В Москві створено нову спеціальну лікарню Міністерства шляхів сполучення. Борис Григорович Егоров, колишній директор інституту нейрохірургії Академії Медичних наук, відомий академік, радить начальнику цієї лікарні А. А. Сергєєву на посаду завідуючого клінікою нейрохірургії молодого вченого Козирева. В цій клініці нам і довелося побувати на операції...
 Нас схилював такий, ніби немовитий, факт. В нову лікарню разом із своїм лікарем перейшли в інституту, де раніше працював Козирев, п'ятеро медсестер, два кандидати медичних наук і два лікарі-нейрохірурга.
 На прощання запитав:
 — Ну, а яка ваша думка про легенду? Оживлення?
 — Про легенду? Реалізацію? Це — асика перспективна... Люди нам вірять, чекають. А це доброз'язу. Тому «Оживлення мозку в стані клінічної смерті людини» — сьогодні нам не дегенда, а жива проблема. Над цим, по суті, ми давно працюємо. Над цим варто працювати!...
 М. КОЛЕСНИК.

...Тоді то була моя мрія. Серце рвалося... Щоб і зброєю в руках помститись ворогові за все... і за всіх...
 Свою життя він оглядав очима солдата. Він ішов, як визволитель. І не раз востанав перед його очима смерть.
 Мабуть, саме тоді він по-справжньому замислився над метою свого життя... Кінчалась війна. Вісімнадцятирічний воїн запитав: «Ну, а куди ж тепер стелити ти, моя доленько?». І відповідь була одна:

лістівки з Луганська. Її автор хвора П. проректор вибачився, що довго не писала: «Після Вашого переходу в нову лікарню я ніяк не могла встановити Ваше місце знаходження». Почував себе добре... Працюю...
 — Приємно... Не забула, — тепло сказав Валентин Архипович. — Дружина лютчика. Весела, життєрадісна. А ліхо ситало непомітно. Відомий політич... Після операції, як бачите, працюю...
 Валентин Архипович розповідає про свій шлях у нейрохірургію:
 — Це було в 1955 році... Я вирішив вступати в аспірантуру в Ленінграді. Все було вирішено. Зібрав свої пожитки... І раптом — випадок. Прочитав лист і замислився...
 А замисливсь було чого. Козирева В. А. запрошували в ординатуру інституту нейрохірургії АМН ім. Бурденка, як дипломанта з підпілля...
 Пройшов в Ленінград він зупинився в Москві.
 Засновник вітчизняної нейрохірургії акаде

Спорт

ОБ'ЄКТИВ фізкультури Кіровоградської середньої школи № 27 один із найсильніших в області. Учні цієї школи чемпіони змагань піонерського чотириборства, займають, як правило, перші місця по гімнастиці, легкій атлетіці, спортивних іграх.

В минулому навчальному році мені довелося бути свідком розмови директора школи Євгенія Михайловича Чабаненко з учнями, які повернулися з змагань по гімнастиці.

Євгенія Михайловича з хлопцями дуже серйозно обміркувала результати їх виступів. Виходить, що директор школи знає слабкі й сильні сторони своїх юних гімнастів, розділяє їх невдачі.

В цій статті я буду намагатися розповісти про те, як в школі вчителі використовують фізкультуру для підвищення якості навчального процесу.

Ось їде урок письма в першому «Б» класі. В другій його половині Віра Давидівна Пивнева дає команду, і всі хлопчики і дівчатка організовано виконують фізичні вправи, а потім знову приступають до роботи. Все проходить по-діловому, серйозно. Не відстають уні й першого «А» класу від своїх сусідів. Провітривши кімнату, Файна Ісаївна Токарчук разом з хлопчиками виконує фізичні вправи. Застосовує в своєму класі фізкультуру і Жанна Михайлівна Дрига.

Але ось ми на уроці в п'ятому класі, який веде сама директорка школи Євгенія Михайлівна Чабаненко. Закінчено опитування, і при переході до нового матеріалу, всі учні дружно виконують дві-три фізичні вправи. І так день у день.

Велику практичну і методичну допомогу вчителям молодших класів в організації і проведенні фізкультпауз надає викладач фізкультури Тамара Федорівна Хоминська.

Питання підвищення ефективності навчальних занять і активності школярів на уроках є однією з найважливіших проблем, над якою систематично працює педагогічний колектив школи.

Для підвищення активності учнів безпосередньо на уроці вчителями використовуються різні педагогічні прийоми: технічні засоби, наочність, проводиться індивідуальна робота з школярами. Але все-таки проведена робота тільки в напрямку підвищення уваги учнів при допомозі педагогічних прийомів — говорить директор, — не може безгранично активізувати творчу роботу дітей тому, що продовження уваги учнів обмежено виконаними особливостями психіки. Продовження концентрації уваги активно-мислєчі процеси викликають втому нервових центрів кори великих півкуль головного мозку в дитині. Враховуючи, що в дітей процес збудження мають перевагу над процесами гальмування, а їх сила в порівнянні з дорослими недостатня, то як показує дослідження лікарів і фізіологів, у них активне сприйняття продовжується 15 — 20 хвилин, а потім настає процес гальмування. При читанні, письмі, рішенні задач в оптимальному збудженні знаходяться деякі центри кори головного мозку. Якщо ці центри знаходяться в стані збудження довгий час, причому, однозмінної роботи, то в цих зонах кори головного мозку розвивається процес захисту гальмування. Увага дітей послаблюється, діти без потреби переглядають книги, зошити, розмовляють, допускають помилки, погано засвоюють матеріал, створюють неуважливі, поступово на уроці виникає шум, що говорить про втому дітей.

Вчитель в такій ситуації може навести і підтримати порядок, але цей порядок буде чисто зовнішнім. Глибоко помічальєся вчитель, якщо думає, що таким методом він примусить учнів уважно слухати і активно сприймати вивчаючий матеріал. Втому виникає внаслідок довгої і однозмінної роботи, яка змінює протікання нервових процесів в корі великих півкуль головного мозку.

В цьому стані учні не можна активізувати навіть найефективнішими прийомами.

Крім цього, під час уроків у статичній напрузі знаходяться м'язи спини, кінцівок, що це в більшій мірі сприяє розвитку втоми. Довге сидіння за партою викликає застій крові у нижніх кінцівках, в області живота, порушення кровообігування головного мозку, погіршення доставки кисню в мозок, що негативно впливає на діяльність нервових клітин головного мозку, тому що клітки для нормальної діяльності потребують кисню в 22 рази більше, ніж працюючі м'язи.

«Неважко, здається», — писав Ушинський, — примусити дітей вставати і сісти, повернутися, підняти руки й опустити їх, нігти з-за лави і знову сісти на неї струнко, вправно і без шуму і штовхання. Але якщо хоча ці прості прийоми застосовувались в наших школах, то можна б зруйнувати ту сонну атмосферу, яка в більшості панує в них, що багато в чому сприяло б не тільки збереженню здоров'я дітей, але й свідомості їх навчання».

На проведення фізкультпауз необхідно виділяти 2 — 3 хвилини. Комплекс фізкультпауз являє собою 2 — 3 простих, доступних вправ, які діють на основні м'язові групи.

Комплекс вправ будується за такою схемою: перша вправа типу підтягування сприяє виправленню хребта і глибокому диханню, підвищує тонус м'язів-вигиначів спини, друга справа — для нижніх кінцівок; третя — для м'язів тулуба.

Фізичні вправи необхідно погоджувати з характером навчальних занять. Так, наприклад, при письмі, малюванні, різанні вводять вправи для рук (згинання, розгинання, потряхування). Фізкультпаузи можуть проводитися на всіх уроках. Час їх проведення залежить від місця уроку в розкладі, а також від його характеру і складності. Сигналом проведення фізкультпауз є послаблення уваги учнів класу. Виконання вправ фізкультпауз в 1 — 2 класах бажано супроводити розповідями, що викликає позитивні емоції і інтерес.

Комплекс вправ змінюється один раз на два тижні, при цьому міняти прийняті окремі комплекси вправ, вихідні положення, амплітуду і напругу.

Фізкультпаузи як форма активного відпочинку дає не тільки психологічне й оздоровче значення, але й виховне. Фізкультпаузи потрібно розглядати як наукову організацію праці, як шлях злоровлення фізкультури в несуттєвого покоління.

Ці питання постійно знаходяться в центрі уваги педагогічного колективу цієї школи. На кожній педагогічній раді в тому чи іншому плані обов'язково розглядається питання фізичного виховання дітей. На одному з сесійних засідань моя була про ефективність фізкультпауз.

Євгенія Михайлівна Чабаненко і педагогічний колектив дійшли до думки, що активність дітей на уроках сприяє не тільки оптимізації фізкультпауз, але й досада дітей за партою під час читання і письма, і те як діти відпочивають на перервах, чи провітрюються класні кімнати, чи виконуються режими харчування в школі.

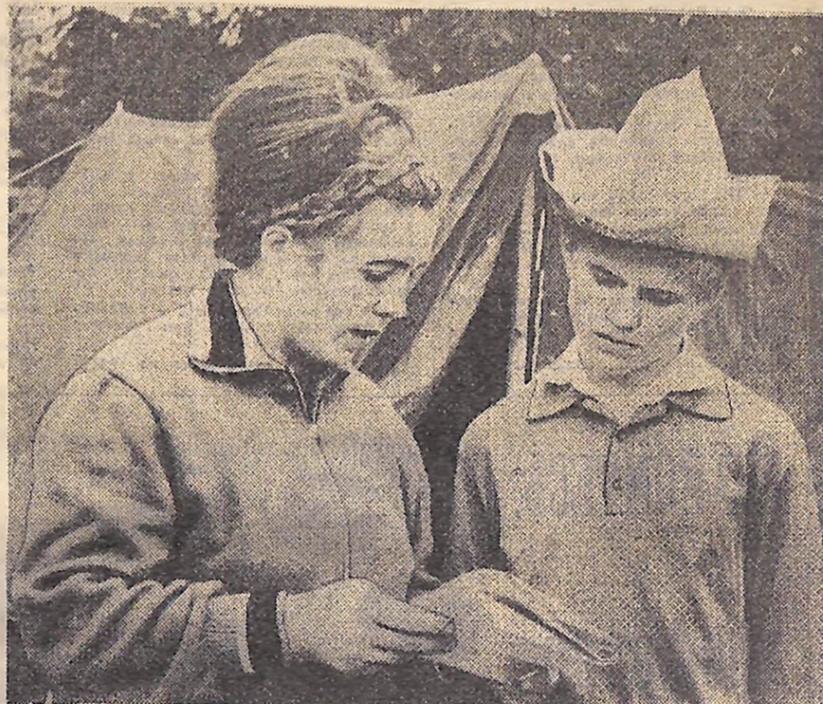
В школі створено багато традицій, в житті цього колективу самодіяльності школярів надається велике значення. Тож не дивно, що більшість учнів школи входять до складу збірних команд області, і що всі школярі дружать з фізкультуркою. Фізкультура і спорт допомагають учням краще навчатися, відпочивати, виховувати волю, силу, внутрішність.

ПІЗНАННЯ ГАРТУ

Перші — кияни

КІЇВ, 26 серпня. (РАТАУ). Зональні змагання на Кубок СРСР з легкої атлетики, які проходили на центральному стадіоні столиці України, завершилися перемогою чоловічої збірної міста Києва. Таким чином, на наступному етапі цього турніру виступатимуть обидві збірні української столиці — чоловіча і жіноча. Вихід до полуфіналу вони виборюватимуть 4 і 5 вересня в П'ятигорську.

Представники Донецька, які зайняли друге місце, виступлять в 1/4 фіналу в Казані, а легкоатлети Вінниці, що вийшли в Києві на третє місце, змагатимуться з своїми суперниками в Ульяновську.

Десятки туристських мандрівок зробили під час літніх канікул експедиційні загони Новоукраїнського району. Вони побували на місцях, де гриміли бої з німецько-фашистськими загарбниками, зустрілися з прославленими воїнами, Героями праці, відвідали визначні місця Кіровоградщини.

На знімку: керівник експедиційного загону Л. Болгарова з учнем США № 2 Володимиром Бондаренком під час туристського походу.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

СКІЛЬКИ ЧЕМПІОНІВ? ВСІ СТО!

В путівнику по нашому місту говориться: «Улюбленим місцем жителів є чудовий парк культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка, який розкинувся над водосховищем і займає понад 100 гектарів».

В парку завжди весело. І всім в чім зайнятися.

Ось двоє літніх чоловіків закінчують партию в шахи. Кілька школярів обступили юних шахістів, і, звичайно, порада немає кінця. Тут же, в павільйоні, муги, як зустрічаються на оксамитовому полі більярдні шари. Це — відносно тихе місце. А поруч:

— Різкіше виходь на м'яз!

Посин Борисович Зоро тренує команду волейболістів. За сітчастого огорожем — два волейбольні майданчики. На одному — тренування. На другому грають «збірні» команди. Ух салад, як кажуть, різношерстий. З ніготишні тому хлопці зовсім не знали один одного, та за м'язем вже майже подружилися.

Шось тихо на баскетбольному майданчику. Щоправда, заняття у Степана Антоновича завтра. Прого, на футбольному полі йде аперта боротьба. Судді немає, гра в один тайм — доки «розмінується». Поле спеціальне, дитяче. Хоп іноді тут тренуються і дорослі колективи.

Он вже зібралися городошники. Цікаво, за скільки разів виб'є отой асокий інженер «гармату». Так і є. З одного удару. Не двайтесь. Він тут частий гість. Навчився вже.

І біля дитячих спортивних снарядів гоминок.

— Тату! Я вже три рази пройшов від краю до краю. — «договідає» малюк, тримаючись за кільця дзвіної гірлянди.

Поруч хлоп'ята долають кільця каучукової стінки. Дуже корисний снаряд для фізичного розвитку дитини.

— Добридень, Петре Гнатовичу! Навчавте Юрєна на верхолаза?

— Нехай звикає до висоти. Мій знайомий, тримаючи сила за

руку, веде його бумом. Юрєсові нелегко. Адже він взагалі нещодавно навчився ходити.

Ну, а тут — судильний галас. Дітвора бризкає одне в одного, підставляє свої тільця під струмені кришталеві води. Це басейн-плексальня. Веселощам немає краю.

— Не треба плакати, малечка. Адже мамі краще знати, скільки тобі було в воді.

Та невсе її засновіш, коли там, у басейні, так весело?

Здається все гаразд — працює карусель, віражі літаки, гоїдалки. І зал готівий прийняти слухачів. Микола Олександрович Котвицький має читати свою чергову лекцію.

Поки що можна дещо відпочити. Переговорити з давнім знайомим, чи просто поспіяти на лавці під сосною... Пригадую цю місцевість сім років тому. Звичайний собі сосновий лісок, в який збирались хіба що на свята. Тоді ж було вирішено перетворити його на парк культури і відпочинку.

Думаю, що б вийшло з того, коли б чекали деталі, допомоги збоку. Ні, ми вирішили робити все своїми руками. Молодь Звідлодська з захопленням взялася за роботу, багато в чому допомагати місцеві підприємства.

Зараз біля кожного майданчика чи атракціона висить пам'ятна дошка: «Цей майданчик збудовано силами (такого-то підприємства)». Відвідувачі парку бачать, що зроблено заводом залізобетонних виробів, заводом металоконструкцій, чи їх сусідами, Майданчик обслуговували так, щоб усе можна було зробити самим, щоб коштувало це не дорого. Взяти хоч би й каучукову стінку. Автопідприємства віддали нам сирацьовані покриття від автомобілів.

Дістали два стовпи, токарі нарізали гвинти — і от чудовий дитячий снаряд ввійшов у дію майже без витратних коштів. З відходів листового металу зробили «вічні» майданчики для городків, а стовпи для настільного теніса від-

лили бетонники. Тепер вони закріплені просто леба і не бояться ні дощу, ні сонця.

Лягла через ліс стежина. Ми хотіли, було, розбити тут алею. Коли це підходить тренер спортивної школи Іван Іванович Мірошніченко:

— Віддайте цю алею мені.

Прийшли його учні з донатами й носилками, і закінчила робота. Так з'явилась чудова бігова доріжка для тренувань. Та ще й де — у сосновому лісі! Так само з'явилася і яма для стрибків, і сектори для метання диску, мара, молота.

Транеція, перекладивши вже давно функціонують в парку. Та справжнього радостю для юнаків стала поява лонінів. Адже на них тремтяться й лютки, й космонавти. Спочатку робили по кільця обертів. А тепер — рахувати втомленість.

Отже наш парк і став улюбленим місцем спортсменів. Тут і змагання часто проводяться. Обласні, районні.

Та що це в час про спорт? Он літня зала для глядачів. Дві тисячі місць. А глядачів тисяч п'ять прийняти може. Тут і лекцію прослухаєте, і кіно побачите. А то й концерт наших артистів. Виступали на літній сцені учасники художньої самодіяльності Будинку культури ім. Леніна, заводу залізобетонних конструкцій, рибартилі. Влітку глядачі аплодують піонерам з таборів «Дружба», «Полярник», «Юний турист». А то ще приїжджають гості з Кіровограда, Кременчука. Нещодавно нашим гостем був молодийний ансамбль «Наззбручичка» з м. Тернополь.

Парк культури і відпочинку став невід'ємною часткою життя світловодців. З радстю звалили вони, що він виявився кращим в області і посів третє місце в республіці. В парку зустрічають свята і проводяться юнаки до армії, в ньому тренуються перед змаганнями і (щастя їм!) призначають побачення. І, звичайно, відпочивають. Добре відпочивають. Цікаво. Тому що це необхідне для відпочинку світловодці зробили своїми руками.

О. КАПІТАНЕЦЬ,
директор парку культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка.

М. Світловодськ.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СУБОТА, 30 серпня. Перша програма, 16.00 — Інтербачення. «Час Батьківщини». (М), 17.00 — «На меридіанах України». (К), 17.30 — «Оператор Києв в країні грибів». Мультифільм. (К), 17.50 — «Звуча там-там». Художній фільм. (К), 19.00 — Святковий концерт, присвячений 100-річчю Донецька. (Донецьк), 20.30 — Світ соціалізму. (М), 21.00 — Програма кольорового телебачення. «Не жити мені без тебе». (М), 22.00 — Концерт Словацького національного ансамблю. (Братислава), 22.45 —

Телегачок. (К), 23.00 — Інтербачення. Вестір оперети. (Софія).

НЕДІЛЯ, 31 серпня. Перша програма, 13.20 — «Камerton доброго настрою». (Кіровоград), 14.00 — «Сьогодні — День шахтаря». (М), 15.15 — Повний. (М), 15.30 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (Рига), 16.00 — Програма кольорового телебачення. «Незламні месники». (М), 17.15 — Мультифільм. (М), 18.15 —

Клуб кіномандрівників. (М), 19.15 — «На пошук». (М), 20.15 — В ефірі «Молодість». (М), 21.30 — «Сім днів». Міжнародна програма. (М), 22.15 — Виступ Міністра освіти України П. П. Удовинченка. (К), 22.25 — Програма українського телебачення. (К), 22.30 — «Я — громадянин». (К), 23.15 — Програма українського телебачення. 23.45 — «Спортивний вчидень» (М).

Клуб кіномандрівників. (М), 19.15 — «На пошук». (М), 20.15 — В ефірі «Молодість». (М), 21.30 — «Сім днів». Міжнародна програма. (М), 22.15 — Виступ Міністра освіти України П. П. Удовинченка. (К), 22.25 — Програма українського телебачення. (К), 22.30 — «Я — громадянин». (К), 23.15 — Програма українського телебачення. 23.45 — «Спортивний вчидень» (М).

ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ
П'ЯТНИЦЯ, 29 серпня. 10.00 — Програма Республіканської студії телебачення. 12.55 — Художній фільм «Дикий мед». 16.20 — Мультифільм. 16.50 — Програма Республіканської студії телебачення.

СУБОТА, 30 серпня. 9.00 — Програма Республіканської студії телебачення. 10.30 — Художній фільм «Гіркі зерна».

НЕДІЛЯ, 31 серпня. 9.00 — Програма Республіканської студії телебачення. 21.15 — Закриття гастролів Вільнянського театру російської драми ім. Станіславського.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 2 ПРИ КІРОВОГРАДСЬКОМУ ОБ'ЄДНАННІ «УКРГОЛОВМ'ЯСО»

оголошує прийом учнів на 1969—70 навчальний рік. Учлище готує робітників для м'ясної промисловості. Строк навчання — 1 рік. Початок занять 1 вересня.

Училище приймає юнаків та дівчат від 17 років і старше з освітою 8—10 класів. Учні забезпечуються стипендією в розмірі 18 карбованців та 3 карбованців квартирних на місяць, приріваним безплатним харчуванням, спецодеждою і форменим одягом. Гуртожитком училище не забезпечує, а розміщує учнів на квартирах. Вступники повинні подати заяву на ім'я директора, автобіографію, документи про освіту та народження, довідку про стан здоров'я, три фотографії (3x4 см), довідку з місця проживання.

Адреса училища: м. Кіровоград, Обов'язьке шосе, м'ясокомбінат.

ДИРЕКЦІЯ.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димірова обласного управління до преси м. Кіровоград, вул. Гліпки, 2.